

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Козак Ю.Г.
“___” червня 2016 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності міжнародні економічні відносини

за темою:

"Стан та перспективи розвитку експортної діяльності промислового підприємства (на прикладі ТОВ"КАТРАН")."

Виконавець

студент

факультету Міжнародної економіки

Кожемякін Дмитро Сергійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

Доктор економічних наук, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Козак Юрій Георгійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2016

ЗМІСТ

	СТОР.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1. Сутність та особливості експортної діяльності промислового підприємства.....	5
1.2. Фактори, що впливають на експортну діяльність промислового підприємства	17
1.3. Методи оцінки ефективності експортної діяльності промислового підприємства.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ"КАТРАН"	30
2.1 Аналіз експортної моделі ТОВ"КАТРАН".....	30
2.2. Аналіз факторів, що впливають на експортну діяльність ТОВ"КАТРАН"	34
2.3. Аналіз структури дистриб'юції підприємства ТОВ"КАТРАН".....	38
2.4. Аналіз ефективності експортної діяльності ТОВ"КАТРАН".	41
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ"КАТРАН"	51
3.1. Удосконалення експортної моделі ТОВ"КАТРАН".....	51
3.2 Оптимізація факторів , що впливають на експортну діяльність ТОВ"КАТРАН".	55
3.3. Покращення структури дистриб'юції ТОВ"КАТРАН".	59
3.4. Засоби підвищення ефективності експортної діяльності ТОВ"КАТРАН".....	60
ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Експортна діяльність промислового підприємства на сучасному етапі розвитку світової економіки є неодмінним моментом та стадією розвитку будь-якого підприємства.

На сьогоднішній момент підприємство не має можливості вирости до великих розмірів, працюючи лише на національному ринку, адже протягом його розвитку віддача від інвестицій на національному ринку буде поступово зменшуватися, що буде спонукати фірму виходити на нові ринки, де можливе інвестування з більшою віддачею.

Також слід зауважити, що вихід на нові ринки дозволить збільшити реалізацію товару, що створить ефект масштабу, який зменшить вартість продукції, що дасть фірмі конкурентну перевагу. Саме тому на сьогоднішній день актуально вміти будувати чітку стратегію розвитку експортної стратегії підприємства, аналізувати та оптимізувати цю стратегію.

Мета дослідження полягає у вивченні, аналізі та оптимізації експортної діяльності промислового підприємства.

Об'єкт дослідження - експортна діяльність промислового підприємства ТОВ"КАТРАН".

Предмет дослідження включає в себе дослідження експортної моделі, факторів експорту, структури розподілу та експортної ефективності.

У дослідженні будуть використані такі методи:

- індуктивний (для дослідження чисельних факторів, що впливають на експортну діяльність підприємства та виведення одного висновку);

- класифікація (для визначення чітких відмінностей серед факторів, що впливають на експортну діяльність та відмінностей ланок структури розподілу підприємства);

- систематизування (для побудування чіткої системи розподілу підприємства);
- факторний аналіз (для аналізу чинників, які впливають на ефективність експорту);
- порівняння (для порівняння показників до впровадження запропонованих інновацій і після);

Інформаційна база дослідження складатиметься з наукових посібників, статей та інших теоретичних матеріалів, статутних та звітних документів підприємства ТОВ"КАТРАН".

ВИСТОВКИ:

Розглянувши у першому розділі теоретичні основи дослідження експортної діяльності промислового підприємства ми можемо сказати, що експортна діяльність промислового підприємства є досить складним явищем. Необхідно брати до уваги у першу чергу модель діяльності цього підприємства, адже без чітко прописаної моделі діяльності, всі дії підприємства будуть нескоординованими та мало результативними. Також під час створення моделі слід урахувати структуру розподілу підприємства, це є одним з основних елементів моделі, так як саме від демонструє процес досягнення товарами кінцевих споживачів.

В експортній діяльності існує велика кількість факторів, кожен з яких має свій вплив на підприємство. Саме унікальна комбінація цих факторів внутрішніх і зовнішніх, керованих та не керованих визначає успіх підприємства на світовому ринку.

Найбільш важливим пунктом для розгляду ефективності експортної діяльності підприємства є аналіз цієї ефективності. Без аналізу ефективності підприємство не матиме можливості побачити власні сильні та слабкі сторони, а значить, не зможе посилити сильні і виправити помилки. Існують багато методів здійснення аналізу, проте ми обрали найбільш влучний для нашої конкретної ситуації - метод факторного аналізу.

Під час проведення аналізу ефективності експортної діяльності підприємства факторний аналіз дозволив нам визначити як сильно кожен з факторів впливає на загальну експортну ефективність.

У другому розділі нашої роботи ми проаналізували усі компоненти експортної діяльності ТОВ "КАТРАН", спираючись на теоретичні базиси, розглянуті у першому розділі. Ми привели коротке резюме фірми та проаналізували її модель. За основу ми взяли трикомпонентну модель, яка показала себе найбільш повною та універсальною. Під час аналізу експортної моделі ми виявили чисельні моменти, які необхідно покращити.

Ми розглянули фактори, що впливають на експортну діяльність ТОВ "КАТРАН", також розділили їх на зовнішні та внутрішні, постійні та тимчасові,

фактори на які фірма може вплинути та ні. Це допоможе нам у третьому розділі запропонувати корективи до політики підприємства з урахуванням роботи над покращенням цих факторів.

Аналіз розподілу підприємства дозволяє нам мати уявлення про ту організаційну структуру, яка відповідає за збут продукції підприємства та є найважливішою ланкою у спілкуванні з кінцевим споживачем.

Проаналізувавши ефективність експорту ми розглянули усю експортну діяльність підприємства з позиції ефективності та у порівнянні з середніми показниками по галузі, що дозволяє виявити слабкі та сильні сторони підприємства та запропонувати кроки, які будуть найбільш вдалим для подальшого захоплення ринку.

Висловивши рекомендації по удосконаленню та оптимізації експортної моделі, факторів, що впливають на експортну діяльність, структури розподілу та експортної ефективності ТОВ"КАТРАН". можемо зробити висновок, що дана фірма потребує негайних дій у зв'язку з вирішенням питань, про які було сказано в другому розділі.

По всіх чотирьох розділах рекомендацій можливо лише комплексне рішення, адже експортна модель повинна урахувати вплив факторів внутрішнього та зовнішнього середовища; структуру розподілу фірми, а усі ці три розділи на пряму впливають на експортну ефективність. Зміна одного з показників в одному розділі призведе до мультиплікативного впливу на інші. Наприклад: інвестиції в розвиток відділу продажів спричинять розвиток системи розподілу та підвищать експортну ефективність діяльності фірми.

Саме тому нам слід виділити основні наскрізні проблеми, які слід вирішити, це:

- недостатній обсяг інвестицій та фінансової стабільності, що призводить до постійної нестачі коштів. У даному випадку ми пропонуємо реструктуризацію старих боргів та пошук інвесторів на Європейському ринку для залучення фінансових ресурсів;

- слабка маркетингова стратегія не дозволяє захопити достатньо великий сегмент ринку та гальмує обсяги продажів. Ми запропонували зробити ребрендинг, залучити нові маркетингові кадри та збільшити обсяг інвестицій фірми в маркетинг;

- брак чіткого стратегічного планування та керівництва призводить до незбалансованої політики розвитку фірми та відсутності синергії в діях відділів компанії. Ми пропонуємо делегувати частину обов'язків керівництва фірми для звільнення часу під планування;

- потреба в залученні нових професійних кадрів витікає з відсутності на фірмі менеджера з людських ресурсів, який зміг би забезпечити фірму високоякісними професіоналами;

- недостатній обсяг реалізації продукції гальмує розвиток фірми. Даний негативний чинник можливо подолати шляхом збільшення розміру відділу продажів та підвищення їх кваліфікації.

Усі ці основні проблеми, а також досить чисельні другорядні ми комплексно вирішили у даній роботі і пропонуємо ТОВ"КАТРАН" на розгляд для подальшого впровадження змін.

Практично дані результати можуть бути використані для розроблення нової експортної політики підприємства, яка урахувала б ті моменти, на які ми звернули увагу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА [Текст]- Д.е.н., проф. О.Є. Кузьмін, А.В. Демчук / 2011р. - Національний університет «Львівська політехніка» - Львів
2. ТРИКОМПОНЕНТНА МОДЕЛЬ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА [Текст] - Аль-Оста Салім Абдуль-Азіз, аспірант кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності / 2015р. - Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля - Луганськ
3. Формирование экспортного потенциала [Текст] - Русаков И.А. / 2011р. - Вестник Саратов. гос. соц.-экон. ун-та. - Саратов
4. ФАКТОРИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА [Текст] - Андришин В.П. аспірант, викладач кафедри економіки підприємства Ужгородського національного університету / 2014р. - Науковий вісник Херсонського державного університету - Ужгород
5. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА [Текст] - Т.І. БОНДАРЄВА, А.І. ОСАДЧУК / 2011р. - Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»
6. Абалкін, Л.І. Національна економіка [Текст] - Л.І. Абалкін, М.А. Атрамова, А.І. Олексіїв. / 2007р. - «Економість» - Москва
7. Внешнеэкономическая деятельность предприятия [Текст] - Л.Е. Стровский, С.К. Казанцев, Е.А. Паршина и др.; под ред. Л.Е. Стровского. / 1999р. - ЮНИТИ - Москва
8. Смирнова, И.А. Основные факторы эффективности внешнеторговой деятельности предприятий [Текст] - И.А. Смирнова. / 2006р. - Вестник СГСЭУ
9. Яковлев, А.И. Усовершенствование методов определения эффективности внешнеэкономической деятельности [Текст] - А.И. Яковлев / 1998р. - Финансы Украины
10. Пухтаєвич, Г.О. Аналіз національної економіки [Текст] - Г.О. Пухтаєвич / 2005р. - КНЕУ - Київ

11. Кузьмін, О.Є. Планування, організування та мотивування зовнішньоекономічної діяльності [Текст] - О.Є. Кузьмін, А.О. Босак, Р.З. Дармиць / 2009р. - Видавництво Національного університету «Львівська Політехніка» - Львів
12. Маркетингова політика розподілу: навч. посіб. [Текст] - Біловодська О. А. / 2011р. - Знання - Київ
13. ДОСЛІДЖЕННЯ ІСНУЮЧИХ КАНАЛІВ РОЗПОДІЛУ ТОВАРІВ ПІДПРИЄМСТВА [Текст] - І. В. Голуб / 2013р. - Харків
14. Маркетинг - Павленко А. Ф., Войчак А. В. / 2003р. [Текст] - КНЕУ - Київ
15. What Is the Average Gross Profit Margin for a Small Retail Business? [Текст] - Richard Morgan, / 2010р. - Demand Media
16. Баланс підприємства "Катран" / 2016р.
17. Звіт про доходи та видатки підприємства "Катран" / 2016р.
18. Маркетинговий звіт підприємства "Катран" [Текст] - Козаков В.В. / 2016р.
19. Умови по співпраці з ексклюзивними партнерами фірми "Катран" [Текст] - Козаков В.В. / 2014р.
20. Економічна енциклопедія: У трьох томах [Текст] / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К.: Видавничий центр «Академія», 2001.
21. Липчук В. В. Маркетинг: навч. пос. [Текст] / В. В. Липчук, Р. П. Дудяк, С. Я. Бугіль, Я. С. Янишин. - Львів: „Магнолія 2006”, 2012.
22. Котлер Ф. Маркетинг-менеджмент: Пер. с англ. // СПб.: Питер. - 2000.
23. Лозинський В.Т., Міщук І.П. Формування сучасних систем дистрибуції товарів: проблеми теорії і практики // Логістика : [збіник наукових праць] / відповідальний редактор Є. В. Крикавський. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2010.
24. Руделіус В. Маркетинг / В. Руделіус, О.М. Азарян, О.А. Виноградов, Т.В. Гавриленко, Н.Ю. Глинський, Т.В. Данько та ін: Ред.-упор. О.І. Сидоренко, П.С. Редько // К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні». — 2005.

- 25.Изекенова А. К. Маркетинговая логистика как фактор повышения конкурентоспособности предприятия // Инновационное развитие и востребованность науки в современном Казахстане, Материалы IV Международной научной конференции. – 2010.
- 26.Н.С. Меджибовська. Сучасні тенденції управління ланцюгами поставок [Текст] // Праці Одеського політехнічного університету. – 2011.
- 27.Selen, W. Soliman, F. Operations in today's demand chain management framework. Journal of Operations Mangement [Текст] – 2002 р.
- 28.Graham Buxton. Effective marketing logistics: the analysis planning and control of distribution operations[Текст] . Holmes & Meier Publishers, Inc., 1975
- 29.Pullan, Wendy (2000) [Текст] . Structure. Cambridge: Cambridge University Press.
- 30.Эл Райс, Джек Траут. [Текст] Маркетинговые войны.
- 31.Про зовнішньоекономічну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 24.12.2015 Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.